

**Заявка на погодження проєкту нової
(збільшеної) потужності в точці
міждержавного з'єднання Ісакча1/Орлівка1
на кордоні між газотранспортною системою
України та газотранспортною системою
Румунії у відповідності до статті 28 (1)
Регламенту Комісії (ЄС) 2017/459**

2024-03-25

Ця заявка на погодження проекту нової (збільшеної) потужності між газотранспортною системою України та газотранспортною системою Румунії повинна бути погоджена відповідними регуляторними органами (Регулятори). Цей документ представляє спільну проектну пропозицію для точки на міждержавному з'єднанні Ісакча1/Орлівка1 (напрямок потоку з Румунії в Україну) між Україною та Румунією, та спільно розроблений:

ТОВ «Оператор газотранспортної системи України»

проспект Любомира Гузара, 44

03065, Київ

Україна

Адреса електронної пошти:

commercial@tsoua.com

SNGTN TRANSGAZ S.A.

С.І. Площа Мотаса, № 1

551130 Медіаш, Сібіу

Румунія

Адреса електронної пошти:

cabinet@transgaz.ro

Відповідно до статті 28 (1) Регламенту комісії (ЄС) 2017/459 від 16 березня 2017 року, яким запроваджується мережевий кодекс щодо механізмів розподілу потужності в газотранспортних системах та яким скасовується Регламент (ЄС) № 984/2013, ТОВ «Оператор газотранспортної системи України» (далі – ОГТСУ) подає цю пропозицію нової (збільшеної) потужності на кордоні між Україною та Румунією на погодження до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП). SNTGN TRANSGAZ S.A. (далі – TRANSGAZ S.A.) подає цю пропозицію на погодження до Національному органу регулювання енергетики Румунії (далі – ANRE).

Зміст

1. Вступ до заявки щодо проєктної пропозиції для проєкту нової (збільшеної) потужності.....	5
2. Рівень пропозиції для нової (збільшеної) потужності (стаття 28 (1) (a) NC CAM)	6
3. Загальні правила та умови, на які замовники послуг транспортування повинні погодитись для того, щоб отримати доступ до нової (збільшеної) потужності (стаття 28 (1) (b) NC CAM).....	8
4. Графік обов'язкового етапу розподілу нової (збільшеної) потужності та реалізації проєкту нової (збільшеної) потужності (стаття 28 (1) (c) NC CAM)	8
5. Параметри економічного тесту (стаття 28 (1) (d) у поєднанні зі статтею 22 (1) NC CAM)	12
6. Можливе розширення часових рамок для укладання договорів щодо бронювання нової (збільшеної) потужності (стаття 28 (1) (e) NC CAM)	15
7. Альтернативні механізми розподілу (стаття 28 (1) (f) NC CAM)	15
8. Інформація щодо підходу фіксованої ціни для розподілу нової (збільшеної) потужності (стаття 28 (1) (g) NC CAM).....	15
9. Контактна інформація.....	16

1. Вступ до заявки щодо проєктної пропозиції для проєкту нової (збільшеної) потужності

У цьому документі використано наступні скорочення:

NC CAM - Регламент Комісії (ЄС) 2017/459 від 16 березня 2017 року, яким запроваджується мережевий кодекс щодо механізмів розподілу потужності в газотранспортних системах та яким скасовується Регламент (ЄС) № 984/2013;

NC TAR - Регламент Комісії (ЄС) 2017/460 від 16 березня 2017 року, яким запроваджується мережевий кодекс щодо гармонізованих структур тарифів на послуги транспортування газу.

Відповідно до вимог статті 28 (1) NC CAM, ця заявка структурована наступним чином:

- Рівень пропозиції для нової (збільшеної) потужності (стаття 28 (1) (а) NC CAM),
- Загальні правила та умови, на які замовники послуг транспортування повинні погодитись для того, щоб отримати доступ до нової (збільшеної) потужності (стаття 28 (1) (b) NC CAM),
- Графік реалізації проєкту нової (збільшеної) потужності (стаття 28 (1) (c) NC CAM),
- Параметри економічного тесту (стаття 28 (1) (d) NC CAM),
- Інформація щодо можливого розширення часових рамок для укладання договорів щодо бронювання нової (збільшеної) потужності (стаття 28 (1) (e) NC CAM),
- Інформація щодо альтернативного механізму розподілу (стаття 28 (1) (f) NC CAM),
- Інформація щодо можливого підходу до фіксування ціни (стаття 28 (1) (g) NC CAM).

Оператори газотранспортних систем ОГТСУ та TRANSGAZ S.A. отримали **незобов'язуючі заявки щодо попиту на гарантовану потужність у напрямку з Румунії до України**. На цей момент між газотранспортною системою України та газотранспортною системою Румунії відсутня гарантована потужність у напрямку з Румунії до України.

У Звіті про оцінку ринкового попиту (MDAR) проводилась оцінка незобов'язуючих заявок щодо попиту, отриманих з 3 липня 2023 року по 28 серпня 2023 року. На основі результату Звіту з оцінки ринкового попиту щодо процедури нової (збільшеної) потужності, що розпочались у 2023 році між газотранспортною системою України та газотранспортною системою Румунії, опублікованого на вебсайтах обох операторів 23 жовтня 2023 року, відповідні оператори ГТС розпочали етап проєктування на основі статті 27 NC CAM.

За результатами технічних досліджень ОГТСУ і TRANSGAZ S.A. пропонують реалізацію **проєкту нової (збільшеної) потужності на існуючій точці міждержавного з'єднання Ісакча1/Орлівка1 (в напрямку з Румунії до України) між Україною та Румунією**.

ОГТСУ та TRANSGAZ S.A. пропонують розмір нової (збільшеної) потужності на рівні максимального попиту 206 520 746 кВт*год/доба/рік.

Враховуючи готовність технічного рішення, обидва оператори ГТС пропонують провести аукціон у липні 2024 року.

Публічні консультації щодо проекту проектної пропозиції проводились з 1 лютого до 29 лютого 2024 року. ОГТСУ та TRANSGAZ S.A. отримали коментарі до проектної пропозиції, а також до загальних правил та умов, на які замовники послуг транспортування повинні погодитись для того, щоб отримати доступ до потужності, яка буде розподілятися на обов'язковому етапі розподілу нової (збільшеної) потужності на кордоні між Україною та Румунією (документи ОГТСУ та TRANSGAZ S.A.).

2. Рівень пропозиції для нової (збільшеної) потужності (стаття 28 (1) (a) NC CAM)

Відповідно до вимог статті 28 (1) (a) NC CAM, ОГТСУ та TRANSGAZ S.A. звертаються до відповідних Регуляторів із пропозицією погодити узгоджений рівень пропозиції для **необ'єднаної потужності**, що буде пропонуватись до розподілу в точці міждержавного з'єднання Ісакча1/Орлівка1 на **річному аукціоні із розподілу потужності у 2024 році**, що представлено нижче.

Станом на сьогодні, відсутня гарантована потужність між газотранспортною системою України та Румунії в зазначеній точці міждержавного з'єднання та напрямку. Обидва оператори ОГТСУ та TRANSGAZ S.A. зараз пропонують потужність точки міждержавного з'єднання Ісакча1/Орлівка1 (напрямок потоку з Румунії в Україну) на переривчастій основі. Переривчастий тип потужності точки міждержавного з'єднання Ісакча1/Орлівка1 (напрямок потоку з Румунії в Україну) пояснюється тим, що мінімальні вимоги до якості природного газу в Румунії та Болгарії відрізняються від вимог до якості газу в Україні. Для того, щоб ОГТСУ мало змогу пропонувати гарантовану потужність, гарантована потужність має бути також створена далі за маршрутом, в міждержавних точках з'єднання Каушани та Гребеники між ОГТСУ та Vestmoldtraspaz (VMTG - оператор газотранспортної системи Республіки Молдови).¹

Таблиця нижче відображає загальний рівень пропозиції потужності на річному аукціоні розподілу потужності 1 липня 2024 році, який буде проведено ОГТСУ та SNGTN TRANSGAZ S.A. Також враховано зобов'язання щодо відкладання потужності для короткострокових продуктів, що передбачено вимогами NC CAM.

¹ ОГТСУ та VMTG проводять окрему процедуру нової (збільшеної) потужності у відповідних точках міждержавного з'єднання, деталі на офіційних вебсайтах відповідних операторів ГТС.

Виходячи з вищезазначеного опису проєкту нової (збільшеної) потужності та враховуючи вимогу відкласти з технічної потужності частину потужності для короткострокових продуктів, тобто 10% на перші п'ять років і 20% на наступні десять років, відповідно до статті 8(6) NC CAM, та для збільшеної (нової) потужності 10% протягом усього періоду, рівні пропозиції для необ'єднаної потужності в точці міждержавного з'єднання Ісакча1/Орлівка1 (напрямок потоку з Румунії в Україну) є такими:

Номер року	Газовий рік	Рівень наявної доступної потужності, (кВт*год/доба/рік)	Рівень нової (збільшеної) потужності, (кВт*год/доба/рік)	Рівень гармонізованої пропозиції в напрямку RO→UA для технічної потужності, (кВт*год/доба/рік)
1	2024/2025	109.279.087		109.279.087
2	2025/2026	109.279.087		109.279.087
3	2026/2027	109.279.087		109.279.087
4	2027/2028	109.279.087	76.589.584	185.868.671
5	2028/2029	109.279.087	76.589.584	185.868.671
6	2029/2030	97.136.966	76.589.584	173.726.551
7	2030/2031	97.136.966	76.589.584	173.726.551
8	2031/2032	97.136.966	76.589.584	173.726.551
9	2032/2033	97.136.966	76.589.584	173.726.551
10	2033/2034	97.136.966	76.589.584	173.726.551
11	2034/2035	97.136.966	76.589.584	173.726.551
12	2035/2036	97.136.966	76.589.584	173.726.551
13	2036/2037	97.136.966	76.589.584	173.726.551
14	2037/2038	97.136.966	76.589.584	173.726.551
15	2038/2039	97.136.966	76.589.584	173.726.551

Рівень потужності, що буде запропоновано до розподілу (сума наявної потужності та нової (збільшеної)) в точці міждержавного з'єднання Ісакча1/Орлівка1 (напрямок потоку з Румунії в Україну), залишиться доступним для ринку на переривчастій основі до гармонізації вимог до якості природного газу в Румунії, Болгарії та Україні.

Рівень нової (збільшеної) потужності може бути запропонований на ринку замовникам послуг транспортування не раніше 2027/2028 газового року через особливості проєкту попереду за напрямком на стороні Болгарії та далі за напрямком на стороні України.

ОГТСУ та SNGTN TRANSGAZ S.A. будуть пропонувати зазначений рівень нової (збільшеної) потужності на щорічному аукціоні, що відбудеться 1 липня 2024 року на аукціонній платформі розподілу потужності RBP.

3. Загальні правила та умови, на які замовники послуг транспортування повинні погодитись для того, щоб отримати доступ до нової (збільшеної) потужності (стаття 28 (1) (b) NC CAM)

З метою розподілу нової (збільшеної) потужності (відповідно до рівня пропозиції) на річному аукціоні із розподілу потужності в 2024 році, ОГТСУ та TRANSGAZ S.A. розробили окремі загальні правила та умови, на які замовники послуг транспортування повинні погодитись для того, щоб отримати доступ до аукціону нової (збільшеної) потужності. Вони додаються до цієї Заяви на погодження.

Відповідно до вимог статті 28 (1) (b) NC CAM,

- ОГТСУ подає до НКРЕКП свої «Загальні правила та умови, на які замовники послуг транспортування повинні погодитись для того, щоб отримати доступ до потужності, яка буде розподілятися на обов'язковому етапі розподілу нової (збільшеної) потужності на кордоні між Україною та Румунією в точці міждержавного з'єднання Ісакча1/Орлівка1 (в напрямку потоку з Румунії до України)», що надаються разом із цією Заявкою (Додаток 1 до цієї Заявки на погодження). Для участі в аукціоні замовники послуг транспортування повинні погодитись із Загальними правилами та умовами участі, а також іншими правилами ОГТСУ, що необхідні для участі в аукціонах на звичайній основі, такі як [Договір транспортування природного газу](#), [Кодекс ГТС](#);

- Загальні правила та умови, на які замовники послуг транспортування повинні погодитись для того, щоб отримати доступ до потужності, яка буде розподілятися на обов'язковому етапі розподілу нової (збільшеної) потужності TRANSGAZ S.A. викладено в наказі ANRE № 130/2020 зі змінами, доступними [за посиланням](#).

Незважаючи на те, що ОГТСУ та TRANSGAZ S.A. обидва публікують Загальні правила та умови англійською мовою та їх державними мовами, виключно українська та румунська версії, відповідно, вважаються юридично значимими.

4. Графік обов'язкового етапу розподілу нової (збільшеної) потужності та реалізації проєкту нової (збільшеної) потужності (стаття 28 (1) (c) NC CAM)

Оператори ГТС будуть розподіляти нову (збільшену) потужність в напрямку з Румунії в Україну у відповідності до вимог статті 29 NC CAM на щорічному аукціоні розподілу потужності у виді

стандартного необ'єднаного продукту за алгоритмом покрокового підвищення ціни у відповідності до вимог статті 17, статті 18 (8) та (9), а також статті 19 NC CAM.

Стадія	Строк* (дд/мм/рррр)
Оголошення зобов'язуючої процедури щодо нової (збільшеної) потужності	02.05.2024
Реєстрація замовників послуг транспортування ОГТСУ на аукціонній платформі RBP	24.06.2024
Реєстрація замовників послуг транспортування TRANSGAZ S.A. на аукціонній платформі RBP	24.06.2024
Положення щодо гарантій для учасників аукціону ОГТСУ	25.06.2024
Положення щодо гарантій аукціону TRANSGAZ S.A.	25.06.2024
Дата початку для подачі ставок: подача ставок в аукціонній платформі RBP відповідно до календаря аукціонів на 2024 рік	01.07.2024 (10:00 за Східноєвропейським часом)
Публікація остаточних результатів економічного тесту	протягом 2 робочих днів з дати закінчення аукціону
У випадку позитивного економічного тесту, Оператори ГТС надсилають підтвердження результатів розподілу замовнику (-ам) послуг транспортування, який (які) подав (подали) успішну заявку.	протягом 1 робочого дня з дати публікації результатів економічного тесту
Договори щодо розподілу потужності, укладені за процедурою нової (збільшеної) потужності мають бути укладені письмово для TRANSGAZ S.A.	протягом 10 робочих днів з дати закриття аукціону
Повернення аукціонної гарантії, яка не призвела до укладення контракту на збільшення потужності	протягом 10 робочих днів з дати закриття аукціону

*Всі строки вважаються 23:59 за Східноєвропейським часом цього дня, якщо не вказано інше

Відповідно до статті 28 (1) (с) NC CAM, ОГТСУ звертається за погодженням наступного графіку для проекту нової (збільшеної) потужності зі свого боку.

Варіант 1.

Часовий проміжок	Опис
01/07/2024	Річний аукціон з розподілу потужності у липні 2024 із проведенням економічного тесту на його основі
Квартал II / 2025	Отримано дозволи на будівництво
Квартал IV / 2025	Підписано договори на будівництво
Квартал III / 2026	Отримано дозволи на використання
Квартал IV / 2026	Введення проекту в експлуатацію
1/10/2027	Очікуваний початок комерційної експлуатації нової інфраструктури

Варіант 2.

Часовий проміжок	Опис
01/07/2024	Річний аукціон з розподілу потужності у липні 2024 із проведенням економічного тесту на його основі
Квартал III / 2025	Отримано дозволи на будівництво

Квартал I / 2026	Підписано договори на будівництво
Квартал III / 2028	Отримано дозволи на використання
Квартал IV / 2028	Введення проєкту в експлуатацію
1/10/2028	Очікуваний початок комерційної експлуатації нової інфраструктури

Терміни підписання договорів та отримання дозволів на будівництво вказані як останні завершені етапи.

Часові рамки виконання робіт можуть бути уточнені через існуючі невизначеності, що пов'язані із повномасштабною війною росії проти України.

Етап будівництва буде розпочато виключно за умови, що будуть зобов'язання з боку замовників послуг транспортування забронювати відповідну нову (збільшену) потужність на річному аукціоні розподілу потужності в 2024 році, а також позитивного економічного тесту для ОГТСУ. Крім того, кількість загальної заброньованої потужності має бути в діапазоні, зазначеному у варіанті 1 або варіанті 2 відповідно, щоб відповідати технічним вимогам.

ОГТСУ пропонує розглянути два варіанти в залежності від стабільності фізичного потоку через точку міждержавного з'єднання Гребеники:

- **Варіант 1**, короткострокове рішення. Стабільний фізичний потік через компресорну станцію Південнобузька (Україна) в діапазоні (113 848 000 – 176 465 000 кВт*год/доба/рік);
- **Варіант 2**, довгострокове рішення. Стабільний фізичний потік через компресорну станцію Південнобузька (Україна) в діапазоні (22 770 000 – 176 465 000 кВт*год/доба/рік).

Варіант 1. Ключові технічні параметри проєктної пропозиції (граничний тиск в точці міждержавного з'єднання Негру Вода1/Кардам 48,5 бар):

Параметри	Параметри SNGTN TRANSGAZ S.A.	Параметри ОГТСУ
Технічна потужність	206 520 746 кВт*год/доба/рік	206 520 746 кВт*год/доба/рік
Вид потужності	Гарантована*	Гарантована**
Точка міждержавного з'єднання	Ісакча (Вихід)	Орлівка (Вхід)
Напрямок потоку	Румунія→Україна	Румунія→Україна
Тиск на кордоні	44.1 бар (наразі мінімальний тиск становить 35.4 бар)	44.1 бар (45 кгс/см ²), трубопровід Кардам – Ісакча1. Мінімальний тиск – 35 бар
Нова довжина трубопроводу	-	-
Необхідне технічне обладнання	-	Система реверсного трубопроводу блоку Орлівка - 2 КС Орлівка та КС Південнобузька (використання існуючих газоперекачувальних агрегатів)

* За умови гармонізації мінімальних вимог до якості природного газу в Болгарії, Румунії та України до публікації повідомлення про аукціон

***За умови встановлення гарантованих потужностей в точках міждержавного з'єднання Каушани та Гребеники між ОГТСУ та VMTG*

Варіант 2. Ключові технічні параметри проектної пропозиції (граничний тиск в точці міждержавного з'єднання Негру Вода1/Кардам 48,5 бар):

Параметри	Параметри SNGTN TRANSGAZ S.A.	Параметри ОГТСУ
Технічна потужність	206 520 746 кВт*год/доба/рік	206 520 746 кВт*год/доба/рік
Вид потужності	Гарантована*	Гарантована**
Точка міждержавного з'єднання	Ісакча (Вихід)	Орлівка (Вхід)
Напрямок потоку	Румунія→Україна	Румунія→Україна
Тиск на кордоні	44.1 бар (наразі мінімальний тиск становить 35.4 бар)	44.1 бар (45 кгс/см ²), трубопровід Кардам – Ісакча1. Мінімальний тиск – 35 бар
Нова довжина трубопроводу	-	-
Необхідне технічне обладнання	-	Система реверсних трубопроводів блоку Орлівка-2 КС Орлівка. Реконструкція КС Південнобузька: • 2 газоперекачувальних агрегати (встановлена потужність 3 МВт); • 2 газоперекачувальних агрегати (встановлена потужність 6 МВт).

** За умови гармонізації мінімальних вимог до якості природного газу в Болгарії, Румунії та Україні до публікації повідомлення про аукціон*

***За умови встановлення гарантованих потужностей в точках міждержавного з'єднання Каушани та Гребеники між ОГТСУ та VMTG*

Опис проекту з української сторони (ОГТСУ)

Необхідний розвиток мережі з боку ОГТСУ:

З метою забезпечення можливості транспортування газу в напрямку з Румунії в Україну (мінімальний рівень тиску 35,4 бар з румунської сторони на кордоні Україна/Румунія) з максимальним рівнем потужності 206 520 746 кВт*год/доба/рік, з української сторони необхідні наступні інвестиції:

- 1. Варіант 1. Реверсна система трубопроводів блоку Орлівка-2 КС Орлівка та КС Південнобузька.**

Очікуване введення в експлуатацію: 4/2026.

Орієнтовна вартість: 2 600 000 EUR².

Точність оцінки вартості: ± 10%.

2. **Варіант 2. Реверсна система трубопроводів блоку Орлівка-2 КС Орлівка. Реконструкція КС Південнобузька:**

- 2 газоперекачувальних агрегати (встановлена потужність 3 МВт);
- 2 газоперекачувальних агрегати (встановлена потужність 6 МВт).

Очікуване введення в експлуатацію: 4/2028.

Орієнтовна вартість: 68 444 000 EUR²

Точність оцінки вартості: ± 10%.

Гарантовані потужності повинні бути створені далі за маршрутом у точках міждержавного з'єднання Каушани та Гребеники між ОГТСУ та VMTG.

Опис проекту з румунської сторони (TRANSGAZ S.A.)

Для забезпечення максимальної потужності при мінімальному тиску 35,4 бар на кордоні (Ісакча в напрямку потоку до України), з румунської сторони не потрібні інвестиції. Для забезпечення тиску 44,1 бар необхідно Bulgartransgaz (оператор ГТС Болгарії) здійснити інвестиції у розбудову своєї газотранспортної системи, щоб забезпечити тиск на вході в точці міждержавного з'єднання Негру Вода1/Кардам (напрямок потоку з Болгарії у напрямку Румунії) 48,5 бар. Рівень пропозиції потужності 206 520 746 кВт*год/доба/рік в точці міждержавного з'єднання Ісакча1/Орлівка1 (для напрямку входу в Україну), залежить від наявності принаймні такого ж рівня потужності в точці міждержавного з'єднання Негру Вода1/Кардам у напрямку входу до Румунії.

З румунської сторони відсутні приблизні витрати, оскільки немає потреби в інвестиціях.

5. Параметри економічного тесту (стаття 28 (1) (d) у поєднанні зі статтею 22 (1) NC CAM)

Відповідно до статті 28 (1) (d) NC CAM, ОГТСУ та TRANSGAZ S.A. направляють запити з метою погодження параметрів економічного тесту.

² для розрахунку вартості в євро використовувався середньомісячний курс НБУ за листопад 2023 року (1 євро = 39,01 грн.)

Економічний тест ґрунтується на наступних параметрах згідно із статтею 22 (1) NC CAM:

- a) Поточна вартість зобов'язань замовників послуг транспортування щодо сплати за розподілену потужність;
- b) Поточної вартості очікуваного збільшення необхідного або цільового доходу оператора газотранспортної системи, пов'язаного з новою (збільшеною) потужністю, включеною у відповідний рівень пропозиції;
- c) Ф-фактор.

Тариф для визначення поточної вартості зобов'язань замовників послуг транспортування з бронювання розподіленої потужності – ОГТСУ

При проведенні економічного тесту буде застосовано діючий тариф для точки міждержавного з'єднання Орлівка/Ісакча, що визначено на період з 1 січня 2020 року до 31 грудня 2024 року, та затверджено постановою НКРЕКП від 24 грудня 2019 року № 3013. Зазначений тариф для річного продукту складає 4,45 дол. США за 1000 куб. м/добу без ПДВ (0,502 дол. США/(МВт*год/год)/год³ з ПДВ; 0.460 євро/(МВт*год/год)⁴/год з ПДВ⁵).

Поточна вартість очікуваного збільшення необхідного доходу оператора за рахунок нової (збільшеної) потужності – ОГТСУ

Значення очікуваного збільшення необхідного доходу відповідає вартості інвестиційних витрат на проект та розраховується за період, що охоплює договірну нову (збільшену) потужність, яка пропонується під час аукціонного розподілу потужності для точки міждержавного з'єднання Ісакча1/Орлівка1.

ОГТСУ прийняв ставку дисконтування 6,50% для розрахунку дисконтованої вартості необхідних доходів, що пов'язані з впровадженням проекту, та пропозиції ринку потужності на кордоні між Україною та Румунією в 2027-2039 роках.

Ставка дисконтування (6,50%) визначена станом на грудень 2023 року на основі процентної ставки за новими кредитами в доларах США нефінансовим корпораціям на строк більше 5 років, (Статистика фінансових ринків «Процентні ставки за кредитами та депозитами. Цінні папери резидентів. Індекс ПФТС» -<https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-financial#2fs>).

Ф-фактор для ОГТСУ

Ф-фактор повинен враховувати наступне:

- a) Обсяг технічної потужності, відкладеної відповідно до статей 8 (8) та (9) NC CAM;
- b) Позитивний вплив від проекту нової (збільшеної) потужності на ринок або газотранспортну систему або обидва;

³ передбачувана вища теплотворна здатність 10,64 кВт*год/м³ (25/20)

⁴ для розрахунку вартості в євро використовувався середньомісячний курс НБУ за листопад 2023 року (1 дол. США = 37,87 грн).

⁵ стандартна ставка ПДВ в Україні у 2023 році становить 20%

- c) Тривалість зобов'язань замовників послуг транспортування щодо бронювання потужності у порівнянні із економічним строком експлуатації активу;
- d) Рівень очікуваного збереження попиту на нову (збільшену) потужність, після завершення часових рамок, що застосовано в економічному тесті.

Припущення проекту ґрунтуються на незобов'язуючих показниках попиту, отриманих на етапі оцінки ринкового попиту. Ф-фактор було визначено на основі припущення, що цей проект нової (збільшеної) потужності є виключно ринковим проектом та повна вартість проекту має покриватись бронюванням потужності на відповідному зобов'язуючому аукціоні із розподілу потужності. Таким чином, зі сторони ОГТСУ відсутні жодні умови, які дозволяють ОГТСУ подавати на погодження ф-фактор менше за 1.

Крім того, враховуючи рівень нової (збільшеної) потужності, який буде запропоновано для розподілу та необхідний рівень надходжень від договірних зобов'язань замовників послуг транспортування, щоб успішно провести економічний тест із ф-фактором рівним 1, **немає необхідності застосовувати обов'язкову мінімальну премію.**

Отже, ОГТСУ просить погодити ф-фактор у розмірі 1 для подальшого застосування при проведенні економічного тесту.

Виходячи з вищезазначених припущень, планується проведення єдиного економічного тесту з відповідними результатами зобов'язуючих аукціонів нової (збільшеної) потужності для точки міждержавного з'єднання Ісакча1/Орлівка1 (в напрямку з Румунії до України). Інструмент для проведення економічного тесту наданий ОГТСУ, він був належним чином заповнений та додається разом із цією заявкою.

Базова ціна для визначення поточної вартості зобов'язань замовників послуг транспортування з бронювання розподіленої потужності – TRANSGAZ S.A.

Базовою ціною для TRANSGAZ S.A. є тариф на бронювання потужності для точок виходу з національної газової системи, затверджений ANRE на газовий рік жовтень 2024 – вересень 2025.

Поточна вартість очікуваного збільшення необхідного доходу оператора за рахунок нової (збільшеної) потужності – TRANSGAZ S.A.

Не застосовується, оскільки пропозиція нової (збільшеної) потужності не передбачає жодних нових інвестицій.

Ф-фактор для TRANSGAZ S.A.

TRANSGAZ S.A. пропонує рівень ф-фактору 0,85. Цей рівень ф-фактору було розраховано на основі припущення, що 85% дозволеного доходу оператор ГТС отримує за рахунок бронювання потужності, а 15% отримує за рахунок товарного тарифу за об'єм транспортування ресурсу.

6. Можливе розширення часових рамок для укладання договорів щодо бронювання нової (збільшеної) потужності (стаття 28 (1) (e) NC CAM)

На основі спільного рішення ОГТСУ та TRANSGAZ S.A. погоджують, що для цього проекту нової (збільшеної) потужності не потрібні розширені часові рамки для укладання договорів для нової (збільшеної) потужності відповідно до статті 30 NC CAM.

7. Альтернативні механізми розподілу (стаття 28 (1) (f) NC CAM)

ОГТСУ та TRANSGAZ S.A. утримуються від застосування альтернативного механізму розподілу для придбання додаткової потужності відповідно до статті 28 (1) (f) NC CAM. На основі спільного рішення обидва оператори ГТС застосовуватимуть стандартну процедуру аукціону для нової (збільшеної) потужності у 2024 році.

Обидва оператори газотранспортних систем пропонуватимуть нову (збільшену) потужність разом із відповідною доступною потужністю на щорічному аукціоні потужності як стандартні продукти на аукціонах з покроковим зростанням ціни.

8. Інформація щодо підходу фіксованої ціни для розподілу нової (збільшеної) потужності (стаття 28 (1) (g) NC CAM)

ОГТСУ та TRANSGAZ S.A. не застосовують підхід з фіксованою ціною для бронювання нової (збільшеної) потужності у 2024 році (стаття 28 (1) (g) NC CAM).

9. Контактна інформація

**ТОВ «Оператор газотранспортної системи
України»**

Андрій ЄФАНОВ

Начальник відділу супроводження
аукціонних платформ

Телефон:
+38 044 298 69 56

Адреса електронної пошти:
yefanov-av@tsoua.com

проспект Любомира Гузара, 44
03065, Київ
Україна

Телефон:
+38 044 239 78 43

Адреса електронної пошти:
commercial@tsoua.com

**Gas Transmission Operator
SNGTN TRANSGAZ S.A.**

Барбу ТЕОДОРА

Начальник управління менеджменту
газотранспортних потужностей

Телефон:
+400269/803125

Адреса електронної пошти:
teodora.barbu@transgaz.ro

С.І. Плоца Мотаса, № 1.
551130, Медіаш, Сібіу,
Румунія

Факс:
+4 0269 841181

Адреса електронної пошти:
cabinet@transgaz.ro

Додаток 1. Загальні правила та умови, на які замовники послуг транспортування повинні погодитись для того, щоб отримати доступ до потужності, яка буде розподілятися на обов'язковому етапі розподілу нової (збільшеної) потужності на кордоні між Україною та Румунією в точці міждержавного з'єднання Ісакча1/Орлівка1 (в напрямку потоку з Румунії до України).

Документ опубліковано на офіційному сайті ОГТСУ та доступний за посиланням: <https://tsoua.com/en/business-services/order-and-payment/capacity-allocation-at-interconnection-points/auction-platforms-and-interconnection-points/incremental-capacity-process-non-binding-phase/>

Додаток 2. Результати публічних консультацій

Під час консультації надійшли такі питання:

1. Як зазначено в документі, «потужність на виході з НТС через точку з'єднання «Ісакча/Орловка 1» наразі пропонується SNTGN Transgaz SA як переривчаста потужність. Переривчастий характер потужності, запропонованої в точці з'єднання «Ісакча/Орловка 1», у напрямку транспортування Румунія → Україна, спричинений мінімальними вимогами до якості природного газу в Румунії та Болгарії, що відрізняються від вимог до якості в Україні». Крім цього, у документі зазначається, що «пропозиція потужності (існуюча плюс нова (збільшена)), доступна на ринку у точці з'єднання «Ісакча/Орловка 1», у напрямку транспортування Румунія → Україна, залишається переривчастою до гармонізації вимог якості в Румунії, Болгарії та Україні».

Оскільки це так, чи можете ви надати часові рамки для гармонізації відповідних вимог до якості, і, як наслідок, дату, з якої надані потужності матимуть гарантований тип?

Відповідь: Стосовно наявності графіка гармонізації вимог до якості, ми хотіли б зазначити, що питання гармонізації вимог до якості зараз вирішується на регіональному рівні під координацією DG ENER. Таким чином, на міністерській зустрічі групи високого рівня CESEC, що відбулася 19.01.2024 в Афінах, було схвалено План дій CESEC щодо газу, який передбачає у розділі 2.2. Дії з інтеграції газового ринку та пріоритети політики, а також Дія з гармонізації якості газу кінцевий строк завершення до кінця 2024 року.

2. Оскільки тип зазначеної потужності пов'язаний з питанням вимог до якості газу, чи справедливо розуміти, що якщо проект буде схвалено (у тому числі через зобов'язання учасників ринку), то існує ймовірність того, що нова (збільшена) потужність буде доступна лише як переривчаста?

Відповідь: щойно завершиться процес узгодження вимог до якості, наявна фізична потужність і потужність, отримана в результаті процесу нової (збільшеної) потужності, стануть гарантованою потужністю.

3. У розділі 1.2 документа зазначено, що «Надання потужності 206 520 746 кВт-год/день/рік у точці з'єднання «Ісакча» у напрямку виходу з України, залежить від надання принаймні такої ж потужності у точці з'єднання «Негру Вода 1/Кардам» у напрямку входу до Румунії».

З огляду на те, що проект, про який йде мова, передбачає інвестиції як з румунської, так і з української сторони, чи можна було б включити та згадати необхідні інвестиції, щоб зняти потребу в такій самій потужності у точці з'єднання «Негру Вода 1/Кардам»?

Відповідь: Перш за все, ми хотіли б зазначити, що згідно з проектом Проектної пропозиції нової (збільшеної) потужності для точки з'єднання «Негру Вода 1/Кардам», інвестиції з румунської сторони **не потрібні**.

Незобов'язуючі заявки щодо нової (збільшеної) потужності, отримані протягом періоду оцінки заявок, показали високий рівень потреби в потужності як у точці з'єднання «Негру Вода 1/Кардам» у напрямку входу в Румунію з Болгарії, так і у точці з'єднання «Ісакча/Орловка 1» у напрямку виходу з Румунії в Україну і далі у цьому ж напрямку потоку, через точки з'єднання «Каушани» та «Гребеники» між ОТГСУ та VMTG.

У тісній кореляції з отриманими необов'язуючими заявками Проектна пропозиція розглядає надання потужності у 206 520 746 кВт-год/день/рік у точці виходу «Ісакча/Орловка 1», за умови надання принаймні такої ж потужності у точці входу «Негру Вода 1/Кардам», в контексті транспортування природного газу по Трансбалканському коридору, через колишні транзитні трубопроводи, в напрямку Південь → Північ.

4. Оскільки цей проект є наслідком Звіту про оцінку ринкового попиту (MDAR) у 2023 році, який продемонстрував зацікавленість у збільшенні потужності, доступній для ринку у напрямку Румунія – Україна, чи існує також можливість висунути пропозицію щодо потужності у точці з'єднання «Теково/Медіаш Аурит»?

Це також відбувається після консультацій у січні 2022 року щодо «Проекту Проектної пропозиції для проекту нової (збільшеної) потужності у точці з'єднання «Теково/Медіаш Аурит», розташованій на кордоні між українською та румунською газотранспортними системами». Чи могли б ви надати та оновити згаданий проект у точці з'єднання «Теково/Медіаш Аурит»?

Відповідь: Відповідно до Звіту про оцінку ринкового попиту щодо нової (збільшеної) потужності між ГТС України та ГТС Румунії, опублікованого на вебсайті Transgaz S.A. 23.10.2023, для точки з'єднання «Теково/Медіаш Аурит», незалежно від напрямку транспортування, жодних незобов'язуючих заявок щодо нової (збільшеної) потужності подано не було.

Проектна пропозиція щодо нової (збільшеної) потужності у точці з'єднання «Теково/Медіаш Аурит» у 2021 році, узгоджена двома операторами ГТС, була подана до ANRE для затвердження. Через відсутність відповіді від ANRE протягом строку, встановленого Регламентом (ЄС) 2017/459 - CAM NC, проект нової (збільшеної) потужності було зупинено. Від української сторони також не надходило повідомлення щодо схвалення/відхилення проекту українським Регулятором.

У наступному процесі оцінки попиту в 2025 році можна подати запит на нову (збільшену) потужність.

5. Як продовження попереднього запитання, чи могли б ви надати строки щодо доступності ринку наявних потужностей у точці з'єднання «Теково/Медіаш Аурит», що також допоможе зменшити транспортні витрати в регіоні?

Відповідь: Ми не можемо надати строки. Щодо наявної потужності в українсько-румунській точці з'єднання «Теково/Медіаш Аурит», румунський оператор ГТС та український оператор ГТС перебувають у процесі переговорів щодо підписання нової Угоди про взаємодію.

6. У розділі 1.1 документа зазначено, що для того, щоб потужності були доступні на українській стороні, «гарантовані потужності повинні бути встановлені і далі у цьому ж напрямку потоку, через точки з'єднання «Каушани» та «Гребеники» між ОТГСУ та VMTG». У цьому випадку цей проект також узгоджений з Vestmoldtransgaz, і якщо ні, чи не потрібно було б також включити потребу в інвестиціях з боку VMTG в оновлену проектну пропозицію, яка буде надіслана Регуляторам та учасникам ринку?

Відповідь: ОГТСУ та Vestmoldtransgaz реалізують проєкт нової (збільшеної) потужності між газотранспортними системами України та Республіки Молдова з узгодженими технічними параметрами для цього проєкту. Детальніше про технічні параметри та VMTG можна дізнатися тут: https://tsoua.com/wp-content/uploads/2024/01/Consultation_document_INC-UA_MD_EN_2024.pdf. Комбінований економічний тест для обох цих проєктів має бути позитивним, і має бути укладено угоду з VMTG для прийняття інвестиційного рішення на стороні ОГТСУ.